

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain 9 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain haittarahaa koskevia viittaussäännöksiä. Urheilijalle maksetaan haittarahaa tapaturmavakuutuslain säännösten mukaisesti. Tapaturmavakuutuslain haittarahaa koskevat säännökset uudistettiin 1 päivänä tammikuuta 2010 voimaan tulleella lailla. Urheilijan tapa-

turma- ja eläketurvasta annetun lain haittarahaa koskevia viittaussäännöksiä ehdotetaan muutettaviksi vastaamaan tapaturmavakuutuslain uusia haittarahaa koskevia säännöksiä.

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä toukokuuta 2010.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain (276/2009) 9 §:n 1 momentin perusteella haittarahaa maksetaan tapaturmavakuutuslain (608/1948) 16 §:n 2 momentin, 18 a §:n ja 18 b §:n 1 ja 3—5 momenttien mukaisesti urheilijalle, jolle aiheutuu tapaturmasta johtuvasta vammasta tai sairaudesta pysyvää yleistä haittaa.

Edellä mainittujen viittaussäännösten perusteella urheilijalle maksettavan haittarahan osalta tulevat sovellettaviksi tapaturmavakuutuslain haittarahaa koskevat säännökset. Niiden mukaan haittaraha on korvausta pysyvistä yleisestä haitasta. Haittarahaa maksetaan tapaturman aiheuttamasta pysyvistä haitasta koko jäljellä olevan elinajan. Vastaavasti urheilijalle maksettavan haittarahan kestolle ei ole urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetussa laissa asetettu ajallisia rajoituksia. Ainoa haittarahaa koskeva tapaturmavakuutuslain säännös, jota urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain mukaan ei sovelleta on ollut tapaturmavakuutuslain 18 b §:n 2 momentin säännös. Se koskee ammattitautina korvattavia työn aiheuttamia sairauksia, joille on ominaista sairauden nopeasti kuolemaan johtava pahentuminen, kuten esimerkiksi asbestisyövät.

Tapaturmavakuutuslain haittarahasäännöksiä muutettiin 1 päivänä tammikuuta 2010 voimaan tulleella lailla tapaturmavakuutuslain muuttamisesta (1639/2009; HE 224/2009 vp). Lailla uudistettiin haittarahaa koskevia säännöksiä siten, että keskeisistä haittarahan myöntämisestä ja suuruutta koskevista perusteista säädetään nyt lain tasolla. Lailla myös selkiytettiin haittarahakorvauksen perusteena olevaa yleisen haitan käsitettä. Säännöksiä uudistettaessa huomioitiin tapaturmavammojen aiheuttamien erilaisten

toimintakyvyn rajoitusten muuttunut painotuminen nyky-yhteiskunnassa sekä parantuneet lääketieteelliset menetelmät haitan arvioimiseksi. Muutosten myötä tapaturmavakuutuslaissa on nyt myös erityinen säännös kivun huomioon ottamisesta haitan määrittelyssä. Myös perusteista, joilla haitan arviointi tapahtuu useiden vammojen ja sairauksien kohdalla säädetään nyt laissa. Lisäksi haittarahan määrää voidaan nyt oikaista, kun vamman tai sairauden aiheuttama haitta pahenee vähintään yhdellä haittaluokalla. Tarkemmat säännökset vamma- ja sairauskohtaisesti haitan määrittelystä annettiin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella tapaturmavakuutuslaissa tarkoitettua haittaluokituksesta (1649/2009), joka tuli niin ikään voimaan vuoden 2010 alusta. Asetuksella kumottiin aikaisempi sosiaali- ja terveysministeriön päätös tapaturmavakuutuslain 18 a §:ssä tarkoitettua haittaluokituksesta (1012/1986).

Tapaturmavakuutuslain haittarahaa koskevista 1 päivänä tammikuuta 2010 voimaan tulleista muutoksista johtuen urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain haittarahaa koskevia 9 §:n 1 momentin viittaussäännöksiä ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan tapaturmavakuutuslain uusia haittarahaa koskevia säännöksiä.

Tapaturmavakuutuslain uudessa 18 a §:ssä kuvataan muun muassa, minkälaista vahinkoa haittarahalla on tarkoitettu korvattavaksi sekä säädetään siitä, mitä yleisellä haitalla tapaturmavakuutuslaissa tarkoitetaan. Lain 18 b §:ssä säädetään siitä, miten haitta yksittäisessä tapauksessa määritetään. Pykälä sisältää myös säännökset haittaluokan korottamisesta muun muassa silloin, kun vamma tai sairaudesta aiheutuu epätyypillistä kipua. Pykälässä säädetään myös useamman vamman tai sairauden kokonaishaitan määrittelystä sekä haittaluokan arvioinnista yleisen

toiminnanvajauksen perusteella. Lain 18 c § on valtuutuslainsäädännössä asetuksella annettavaa haittaluokitusta koskien. Lain 18 d §:ssä säädetään haittarahan suuruudesta. Lain 18 e §:ssä säädetään haittarahan maksamisesta, kertakorvauksen pääomittamisesta ja haittarahan määrän oikaisusta. Pääomittamisen tarkoitus on laskea kertakorvauksen määrä niin, että se mahdollisimman tarkkaan vastaisi määrää, joka henkilölle maksettaisiin jatkuvana koko hänen elinaikansa. Oikeutta haittarahaan ei ole tapaturmavakuutuslaissa ajallisesti rajattu. Koska haittarahaa ei ole ajallisesti rajattu myöskään urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetussa laissa, on haittaraha elinaikainen etuus myös urheilijalle.

Esitys on lähinnä tekninen. Muutosten myötä urheilijalle maksettavan haittarahan osalta tulisivat sovellettaviksi tapaturmavakuutuslain uudistetut haittarahasäännökset. Ainoastaan nopeasti kuolemaan johtavia ammattitautina korvattavia sairauksia koskevaa tapaturmavakuutuslain uutta 18 e §:n 2 momentin säännöstä ei edelleenkään sovellettaisi urheilijaan.

2. Esityksen vaikutukset

Esityksen tarkoituksena on saattaa tapaturmavakuutuslain haittarahaa koskevat vuoden 2010 alusta voimaan tulleet muutokset koskemaan myös urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain mukaan vakuutettua urheilijaa. Peli- ja kilpailukaudet ovat erilaiset eri urheilulajeissa. Tästä johtuen myös vakuutuskaudet vaihtelevat lajista riippuen. Esityksessä on lähdetty siitä, että ehdotetut muutokset eivät tulisi voimaan kesken vakuutuskauden. Koska jääkiekkoilijat ovat vakuutusturvan piirissä oleva suurin urheilijaryhmä, lakia ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä toukokuuta 2010, jolloin jääkiekon osalta alkaa uusi pelikausi. Jalkapallon osalta uusia säännöksiä sovellettaisiin vasta vuoden 2011 alusta sattuneisiin tapaturmiin, koska

jalkapallon pelikausi on kalenterivuosi. Sillä sovelletaanko ennen ehdotetun lain voimaantuloa sattuneeseen tapaturmaan 1 tammikuuta 2010 voimaantulleita haittarahasäännöksiä vai tätä ajankohtaa edeltävästi voimassa olleita säännöksiä, ei ole myöskään urheilijalle merkittäviä vaikutuksia, koska oikeudesta etuuteen, etuuden tasossa tai sen määrässä ei ole olennaisia eroja uusien ja vanhojen säännösten välillä. Esityksellä ei arvioida olevan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä. Esityksen johdosta on kuultu keskeisiä urheilun osapuolia edustavia järjestöjä sekä Finanssialan Keskusliittoa.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä toukokuuta 2010. Tarkoituksena on, että lakia voitaisiin soveltaa jo toukokuun 1 päivänä 2010 alkavalla jääkiekon uudella pelikaudella. Jääkiekkoilijat ovat suurin vakuutusturvan piirissä oleva urheilijaryhmä. Toiseksi suurimman urheilijaryhmän — jalkapallon — pelikausi on kalenterivuosi, jolloin jalkapallon osalta uusia säännöksiä sovellettaisiin vuoden 2011 alusta. Lakia sovellettaisiin tapaturmiin, jotka sattuvat peli- tai kilpailukaudella, joka on alkanut lain voimassa ollessa. Ennen lain voimaantuloa alkaneella peli- tai kilpailukaudella sattuneisiin tapaturmiin sovellettaisiin 1 päivänä tammikuuta 2010 voimaan tulleen tapaturmavakuutuslain muuttamisesta annetun lain voimaan tullessa voimassa olleita tapaturmavakuutuslain 16 §:n 2 momentin, 18 a §:n ja 18 b §:n 1 ja 3—5 momentteja.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta 24 päivänä huhtikuuta 2009 annetun lain (276/2009) 9 §:n 1 momentti seuraavasti:

9 §

Haittaraha, haitta- ja vaatelisä, kodinhoitokustannusten korvaus ja korvaus opaskoiran ylläpidosta

Haittarahaa maksetaan tapaturmavakuutuslain 16 §:n 2 momentin, 18 a—18 d §:n ja 18 e §:n 1 ja 3—5 momentin mukaisesti urheilijalle, jolle aiheutuu tapaturmasta johtuvasta vammasta tai sairaudesta pysyvää yleistä haittaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa alkaneella peli- tai kilpailukaudella sattuneisiin tapaturmiin sovelletaan tapaturmavakuutuslain muuttamisesta annetun lain (1639/2009) voimaan tullessa voimassa olleita tapaturmavakuutuslain 16 §:n 2 momenttia, 18 a §:ää ja 18 b §:n 1 ja 3—5 momenttia.

Helsingissä 12 päivänä maaliskuuta 2010

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Liisa Hyssälä*

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta 24 päivänä huhtikuuta 2009 annetun lain (276/2009) 9 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

9 §

Haittaraha, haitta- ja vaatelisä, kodinhoitokustannusten korvaus ja korvaus opaskoiran ylläpidosta

Haittarahaa maksetaan tapaturmavakuutuslain 16 §:n 2 momentin, 18 a §:n ja 18 b §:n 1 ja 3—5 momentin mukaisesti urheilijalle, jolle aiheutuu tapaturmasta johtuvasta vammasta tai sairaudesta pysyvää yleistä haittaa.

Ehdotus

9 §

Haittaraha, haitta- ja vaatelisä, kodinhoitokustannusten korvaus ja korvaus opaskoiran ylläpidosta

Haittarahaa maksetaan tapaturmavakuutuslain 16 §:n 2 momentin, 18 a—18 d §:n ja 18 e §:n 1 ja 3—5 momentin mukaisesti urheilijalle, jolle aiheutuu tapaturmasta johtuvasta vammasta tai sairaudesta pysyvää yleistä haittaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa alkaneella peli- tai kilpailukaudella sattuneisiin tapaturmiin sovelletaan tapaturmavakuutuslain muuttamisesta annetun lain (1639/2009) voimaan tullessa voimassa olleita tapaturmavakuutuslain 16 §:n 2 momenttia, 18 a §:ää ja 18 b §:n 1 ja 3—5 momenttia.